

Maa- ja metsätalousministeriön asetus eräiden elintarvikehuoneistojen elintarvikehygieniasta *Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 13 päivänä tammikuuta 2006 annetun elintarvikelain (23/2006) 10 §:n 2 ja 3 momentin, 11 §:n 2 momentin ja 20 §:n 4 momentin nojalla:*

6 luku

Elintarvikkeiden kuljetusta koskevat vaatimukset

19 §

Elintarvikkeiden kuljetusta koskevat yleiset elintarvikehygieeniset vaatimukset

Elintarvikkeiden kuljetuksessa käytettävät kuljetusvälineet on pidettävä puhtaina. Kuljetusvälineet, joissa kuljetetaan muuta kuin elintarvikkeita, on tarkastettava ja tarvittaessa puhdistettava ennen kuin niitä käytetään elintarvikkeiden kuljetukseen. Kuljetusvälineiden tulee olla ehjiä, tiiviitä ja materiaalien pitää olla helposti puhdistettavia.

Elintarvikkeita kuljetettaessa on huolehdittava, että elintarvikkeet on suojattu kastumiselta, jäätymiseltä, pölyyntymiseltä tai muulta likaantumiselta ja ettei niiden hygieeninen laatu vaarannu kuljetuksen aikana. Sellaisenaan syötävien elintarvikkeiden kuljettamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota niiden saastumisen estämiseen.

Jos kuljetusvälineessä kuljetetaan tuotteita, jotka voivat vaarantaa elintarvikkeen hygieenisen laadun, elintarvikkeet on kuljetettava näistä tuotteista erillään. Elintarvikkeita on kuljetettava siten, että niihin ei siirry vierasta hajua tai makua taikka haitallisia ominaisuuksia ajoneuvosta tai kuljetusvälineestä taikka muista kuljetettavista elintarvikkeista tai tavaroista.

Helposti pilaantuvien elintarvikkeiden yli kaksi tuntia kestävässä vähittäiskaupan toimituksissa kuormatila tai muu jäädytettävä kuljetustila tai -astia tulee varustaa tallentavalla lämpötilanseurantajärjestelmällä. Tallentavaa lämpötilanseurantajärjestelmää ei kuitenkaan vaadita, jos elintarvikkeet toimitetaan elintarvikehuoneistosta suoraan kuluttajalle. Tällöin toimijan tulee sisällyttää omavalvontaansa ne keinot, joilla kuljetettavien elintarvikkeiden lämpötilan pysyminen sallituissa rajoissa voidaan varmistaa.

20 §

Elintarvikkeiden kuljetusastiat

Kuljetuslaatikot ja -säiliöt sekä muut vastaavanlaiset astiat on säilytettävä elintarvikehuoneistossa suojattuina ja erillään siten, ettei niissä kuljetettavien elintarvikkeiden hygieeninen laatu heikkene. Kuljetusastiat on puhdistettava käyttökertojen välillä.

Kuljetusastioita, joissa kuljetetaan pakkaamattomia nestemäisiä, rakeisia tai jauhomaisia elintarvikkeita taikka pakkaamattomia leipomotuotteita tai pakkaamattomia, helposti pilaantuvia elintarvikkeita, saa käyttää vain elintarvikkeiden kuljettamiseen.

Pakkaamattomien nestemäisten, rakeisten ja jauhomaisten elintarvikkeiden sekä pakkaamattomien leipomotuotteiden ja pakkaamattomien, helposti pilaantuvien elintarvikkeiden kuljettamiseen käytettävissä astioissa on oltava tarvittaessa merkintä "Vain elintarvikkeille/Endast för livsmedel" tai muu vastaava merkintä, joka ilmaisee niiden käyttötarkoituksen.

Elintarvikkeiden kuljetustoiminnan hyväksyminen elintarvikehuoneistoksi EVIRA Ohje / versio 16017/1 Käyttöönotto 1.5.2010

5. Kuljetustoiminnan hyväksyminen elintarvikehuoneistoksi

5.1 Hyväksymishakemus

Elintarvikelain 15 §:n mukaan (muutos 1137/2008) kuljetusalan toimijan on ennen toiminnan aloittamista haettava hyväksyntää sen kunnan valvontaviranomaiselta, jonka alueella ajoneuvo tai kontti otetaan ensimmäisen kerran käyttöön. Kuten lainkohdasta epäsuorasti ilmenee, kysymys on nimenomaan kuljetusalan toimijan toiminnan hyväksymisestä, millä tarkoitetaan käytännössä sitä, että hyväksyntä on haettava siltä kunnalta, missä kuljetustoiminta on tarkoitus aloittaa ja missä myös kuljetuskalusto yleensä on.

Toimijan on huomioitava hyväksyntää hakiessaan, että *toiminnan* tulee olla hyväksyvän valvontaviranomaisen valvottavissa säännöllisesti. Elintarvikelain vaatimusta hyväksyvistä viranomaisista voidaan käytännössä soveltaa niin, että kuljetustoiminnan hyväksyy elintarvikehuoneistoksi sen kunnan valvontaviranomainen, jonka alueella kuljetustoiminnan tukipiste sijaitsee. Jos kuljetustoimintaa ja toiminnan tukipisteitä on usealla paikkakunnalla, on selvintä, että elintarvikehuoneistohyväksyntää haetaan toimijan kotikunnan valvontaviranomaiselta.

Jos elintarvikkeiden kuljetustoiminta kuuluu osana toisen hyväksytyyn huoneiston toimintaan ja hyväksyntään, mutta kyseisestä kuljetustoiminnasta vastaavalla elintarvikealan toimijalla on myös muuta elintarvikkeiden kuljetusta, toimijan tulee hakea erillinen hyväksyntä tälle muulle kuljetustoiminnalle.

Hakemus on tehtävä elintarvikelain 14 §:n mukaisesti ja hakemukseen tulee liittää valtioneuvoston asetuksen (321/2006) 1 ja 4 §:n mukaiset asiakirjat *tarvittavin osin*. Hakemuksen tulee sisältää seuraavat tiedot (valtioneuvoston asetuksen (321/2006) 1 ja 4 §:stä on poimittu kuljetukseen soveltuvat asiat, osa muokattuna):

7. Muuta huomioitavaa

Ilmoitusvelvollisuus

Hyväksytyyn elintarvikehuoneiston toiminnan keskeyttämisestä, lopettamisesta tai toimijan vaihtumisesta on ilmoitettava hyväksymisen tehneelle elintarvikevalvontaviranomaiselle elintarvikelain 14 a §:n mukaisesti viimeistään 14 vuorokautta ennen muutosta.

Kuljetustoiminta kuljetusastiaa käyttäen
Elintarvikkeiden kuljetus on maa- ja metsätalousministeriön eräiden elintarvikehuoneistojen elintarvikehygieniasta antaman asetuksen 6 ja 19 §:n mukaan mahdollista toteuttaa niin, että kuljetusvälineinä toimivat kuljetusastiat. Kuljetusastiaa liikuttelevan auton tai muun liikennevälineen ei tällöin tarvitse välttämättä sisältyä elintarvikehuoneiston hyväksyntään eikä kuljetusalan toimijan tarvitse välttämättä olla elintarvikealan toimija. Tällaisessa tapauksessa elintarvikkeet kuljetettavaksi luovuttanut tai elintarvikkeet vastaanottava elintarvikehuoneisto on vastuussa tällaisesta kuljetustoiminnasta.

Kuljetukset lopulliselle kuluttajalle

Ateriakuljetukset keskuskeittiöstä kuluttajalle tai tarjoilukeittiöön tai ns. kauppakassikuljetukset myymälästä tai tukusta kuluttajalle voidaan toteuttaa ilman tallentavaa lämpötilanseurantajärjestelmää. Tällöin kuljetusvälineenä toimii usein kuljetusastia, joka on tarvittavan lämpötilan ylläpitoon soveltuva laatikko. Kuljetusastiassa olevia elintarvikkeita voi kuljettaa myös sellainen kuljetusalan toimija, joka kuljettaa elintarvikkeita muun toiminnan ohella ilman elintarvikkeiden kuljetukseen varsinaisesti tarkoitettua välineistöä. Tällaisen kuljetusalan toimijan ei katsota olevan elintarvikealan toimija, eikä toimijan tarvitse hakea toiminnalleen elintarvikehuoneistohyväksyntää.

Elintarvikkeita kuljetettavaksi luovuttavan elintarvikehuoneiston tulee sisällyttää kuljetusastioissa tapahtuva kuljetustoiminta elintarvikehuoneistonsa hyväksymishakemukseen ja kuvata omavalvontasuunnitelmassaan, miten valitulla kuljetustavalla huolehditaan siitä, ettei elintarvikkeen hygieeninen laatu kuljetuksen aikana vaarannu (elintarvikelaki 11 §). Erityisesti on kiinnitettävä huomiota elintarvikkeiden suojaamiseen ja elintarvikkeelle säädettyjen olosuhdevaatimusten noudattamiseen kuljetuksen aikana.